

Горжуй Д. С., викладач,
Медичний коледж УМСА
Рахно М.Ю., к. філол. н.,
доцент, Полтавський
національний
педагогічний університет
ім. В. Г. Короленка

РОЗВИТОК НАВИЧОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ НА ЗАНЯТТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Предметом статті є шляхи удосконалення мовних навичок студентів шляхом комплексного підходу до опрацювання діалогів та багаторазового повторення присутнього у них мовного матеріалу в різних контекстах.

Ключові слова: методика викладання англійської мови, англійська мова за професійним спрямуванням, говоріння, діалог.

Сьогодення медичної освіти та виклики сучасного ринку праці вимагають, з-поміж усього іншого, володіння іноземною мовою. При цьому фахівець має бути здатним не лише розуміти зміст статей із профільної тематики, але і ще комунікувати в ситуаціях професійного спілкування.

Одним зі шляхів оволодіння навичкою говоріння є робота з діалогами. За класифікацією відомого методиста в області TEFL Скотта Торнбері, діалог належить до інтерактивного незапланованого говоріння [2, с. 343].

У цій статті ми зробимо короткий огляд однієї з методик роботи з діалогами, наведеними у підручнику Вірджинії Еванс «Career Paths: Medical», призначеному для підготовки медичних працівників, рідною мовою яких не є англійська.

Почати заняття можна з введення діалога в формі аудіювання.

Наведемо текст вправи типу «Fill in gaps» для аудіювання (пропуски можна варіювати – залежно від лексичної чи граматичної теми, що вивчається разом з опрацюванням діалогу):

Nurse: Dr. McNeil, could you come over here 1 ____ ?

Doctor: Sure, Carol. What do you need?

Nurse: I just took Ms. Greyson's blood pressure. It's one fifty 2__ ninety-two.

Doctor: Hmm. That's 3 _____

Nurse: Yes, I 4____ , too.

Doctor: Who's her 5 ____ ?

Nurse: Her chart says it's Dr. Sartin.

Doctor: He'll want to 6 ____ this.

Nurse: I'll let his office know to set up an appointment.

Doctor: Good idea. Thanks for consulting me [1, с. 7].

Діалог між лікарем і медичною сестрою належить до функційних, оскільки персонажі не мають чіткої особистісної характеристики, а їх фрази спрямовані на моделювання типової ситуації професійного спілкування. Актуальність змісту діалогу запобігає сприйняттю його студентами як штучного [4, с. 60], а самої навчальної ситуації – як вимушеної.

Прослуховувати діалог студенти можуть кілька разів. Оскільки аудіювання не є основною метою даного заняття, то ключі до завдання можна продемонструвати на дошці, чи екрані проектора після другого-третього прослуховування.

За необхідності як додатковий вид діяльності можливо залучити слухання для отримання конкретної інформації

Choose the correct answers.

1. What is the main idea of the conversation?

A a patient's appointment **B** a patient's missing chart

C a patient's blood pressure **D** a patient's general practitioner

2. What will the woman likely do next?

A examine the patient **B** call the cardiologist's office

C take the patient's blood pressure **D** lead the man to the patient's room

[1, с. 7]. Правильними відповідями будуть 1С, 2В.

Ключ для вправи-заповнення пропусків:

Nurse: Dr. McNeil, could you come over here 1 (**for a second**) ?

Doctor: Sure, Carol. What do you need?

Nurse: I just took Ms. Greyson's blood pressure. It's one fifty 2 (**over**) ninety-two.

Doctor: Hmm. That's 3 (**a bit too high**).

Nurse: Yes, I 4 (**thought so**), too.

Doctor: Who's her 5 (**cardiologist**)?

Nurse: Her chart says it's Dr. Sartin.

Doctor: He'll want to 6 (**know about**) this.

Далі студенти мають, використовуючи так звану техніку “shadowing”, повторювати фрази з діалогу за диктором (на пізніших етапах після кількох повторень – синхронно з диктором). Спочатку має йти робота над правильністю мовлення, на пізніших етапах заняття відпрацьовується плавність [3, с. 224]. Повторення діалогу за аудіозаписом сприятиме набуттю природної вимови (включно з темпом і ритмом).

Запис відтвореного діалогу за допомогою найпростішого обладнання з можливим накладанням на відео ряд є варіантом домашнього завдання для студентів [2, с. 361].

Після відпрацювання вимови можна перейти до продуктивного етапу заняття – рольової гри. Джим Скрівенер відносить роботу з рольовими картками і діалогічним матеріалом до так званої “драматизованої діяльності” [3, с. 368]. Джеремі Хармер зазначає, що повторення матеріалу стає ефективним в тому випадку, якщо студенти роблять це усвідомлено [2, с. 56]. Тому рольова гра (за бажанням студентів та викладача – із залученням елементів драматизації) є ефективним засобом інтеріоризації матеріалу.

Студенти отримують картки з завданнями:

Student A: You are a nurse. Talk to Student B about:

- a problem with a patient
- what you think about it
- what to do next

Student B: You are a doctor. Talk to Student A about a patient.

На дошці/екрані відображена додаткова інструкція [1, с. 7]

With a partner, act out the roles below based on Task 7. Then, switch roles.

USE LANGUAGE SUCH AS:

Can you come over here?

What do you need?

Who is...

Навіть для студентів з невисоким рівнем підготовки рольова гра може бути адаптована відповідно до їх мовної компетенції, чому сприятиме і короткий час театралізації матеріалу діалогу [4, с. 61].

Типові помилки можуть бути відпрацьовані у режимі роботи з усією групою: викладач записує їх на дошці і обговорює зі студентами, не називаючи імен тих, хто допустили помилки [3, с. 226]. Таким чином не відбувається блокування спроб говоріння.

Наведена схема уроку може доповнюватися додатковими вправами на відпрацювання окремих мовних одиниць (drilling). Зауважимо, що завчання діалогу напам'ять не є самоціллю заняття – але поступово відбувається природнім шляхом після численних повторень у різних ситуаціях заняття.

Таким чином, робота з діалогами в підручнику не є одноетапним завданням, що полягає лише в механічному зачитуванні тексту вголос (хоча цей вид діяльності може слугувати однією з фаз роботи, і відкидати його цілковито не варто). Короткий діалог за умови багатостороннього підходу до нього та багаторазового повторення мовних фрагментів може слугувати основою для цілої низки вправ і робити внесок у підвищення мовної компетенції майбутніх медиків.

Використані джерела:

1. Evans V. Career Paths: Medical / Evans Virginia, Jenny Dooley, Trang M. Tran. – Newbury: Express Publishing, 2012. – 40 p.
2. Harmer J. The Practice of English Language Teaching / Jeremy Harmer. – Harlow: Pearson Longman ELT, 2007. – 448 p.
3. Scrivener J. Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching. Third Edition / Jim Scrivener. – Oxford: MacMillan, 2011. – 416 p.
4. Thornbury S. Watkins. Peter. The CELTA Course: Trainer's Manual / Scott Thornbury, Peter Watkins. – Cambridge: CUP, 2007. – 186 p.